

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΙΕΡΩΝ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Με άφορμή τις εύλογες άνησυχίες πού έχει προκαλέσει σέ μεγάλη μερίδα τής κοινωνίας μας ή ύποχρεωτική έκδοση νέων ήλεκτρονικῶν ταυτοτήτων, εμεΐς, οί ήγούμενοι τῶν Ίερῶν Μονῶν καί Ίερῶν Ήσυχαστηρίων τής πατρίδος μας, ὕστερα ἀπό έντονη προσευχή, λεπτομερή έρευνα καί θεολογικό προβληματισμό, προβαίνουμε στήν ἀκόλουθη Άνακοίνωση.

Η Άνακοίνωση αὐτή ἀποτελεΐ ὀφειλόμενη ἀπάντηση στά έναγώνια έρωτήματα πού μᾶς ἀπευθύνουν οί ἀγωνιζόμενοι στόν κόσμο έν Χριστῷ ἀδελφοί μας. Καί, ἐπιπλέον, κρίνεται ἀναγκαΐα, καθώς ή Πολιτεΐα δέν ἐνημέρωσε ἐξαρχής καί ἐπαρκῶς τούς πολίτες γιά τό εΐδος, τό περιεχόμενο καί τίς δυνατότητες τῶν νέων ταυτοτήτων, ένῶ τά συστημικά μέσα ἐνημέρωσης συνεχίζουν νά εΐρωνεύονται, λοιδοροῦν καί γραφικοποιοῦν ὅσους τολμοῦν νά διατυπώσουν διαφορετική ἄποψη.

Η νέα ήλεκτρονική ταυτότητα, ὅπως έχει ἐπίσημα σχεδιασθεΐ, δέν θά ἀποτελεΐ ἀπλῶς ἕνα ἀποδεικτικό έγγραφο ταυτοπροσωπίας, ἀλλά σύντομα θά λειτουργήσσει καί ὡς κάρτα ήλεκτρονικῶν ὑπηρεσιῶν¹. Γι' αὐτό καί παρουσιάζεται ὡς ἕνα πολύτιμο χρηστικό μέσο, πού θά διευκολύνει τήν καθημερινότητα τοῦ πολίτη καί θά κάνει ἀποτελεσματικότερη τή λειτουργία τοῦ κράτους. Τό τίμημα, ὁμως, αὐτῶν τῶν πλεονεκτημάτων φαίνεται νά εΐναι πολύ ἀκριβό. Καθώς οί ἐξελίξεις στήν ψηφιακή τεχνολογία εΐναι ἱλιγγιώδεις καί τά κράτη προσανατολίζονται στόν καθολικό ψηφιακό μετασχηματισμό τους, θεμελιώδη δικαιώματα τοῦ πολίτη διακινδυνεύονται καί ὁ ἴδιος σταδιακά αὐτοπαγιδεύεται στά δεσμά ενός ψηφιακοῦ συστήματος. Η νέου τύπου ταυτότητα ἀποτελεΐ ἕνα ἀκόμη βήμα, πού μπορεΐ νά τόν ὀδηγήσει σέ μιά πραγματικότητα ἐφιαλτική.

1. Παγκόσμια διακυβέρνηση

Η ἀνάγκη ὑπάρξεως ήλεκτρονικῶν ταυτοτήτων ἐντάσσεται στό γενικότερο πλαίσιο τής συντελούμενης παγκοσμιοποίησης, τήν ὀποΐα προωθοῦν τό διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, διάφοροι διεθνεΐς ὀργανισμοί καί ήγετικές ὀμάδες (Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμεΐο, Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, G-20 κ.ἄ.). Αὐτοί ὅλοι ἐπιβάλλουν τίς πολιτικές τους ἐπιλογές, ἀσκώντας τεράστιες πιέσεις στίς ἐθνικές κυβερνήσεις τῶν λαῶν, οί ὀποΐες μέ τή σειρά τους ἐμφανίζονται ἀναγκαστικά ἐνδοτικές καί πειθήνιες ἀπέναντί τους.

Σύμφωνα, λοιπόν, μέ τούς σχεδιασμούς τής παγκόσμιας διακυβέρνησης καί ἀκολουθώντας τίς ἐξελίξεις τής Τέταρτης Βιομηχανικῆς Ήπανάστασης (τεχνητή νοημοσύνη, ρομποτική, διαδίκτυο πραγμάτων κ.ἄ.), οί κοινωνίες μετακινοῦνται ὅλο καί περισσότερο ἀπό ἕναν φυσικό σέ ἕναν ψηφιακό κόσμο. Δημιουργεΐται, δηλαδή, μέ ταχύτατους ρυθμούς ἕνα διευρυμένο ψηφιακό σύστημα, πού ἀγκαλιάζει ὅλες τίς πτυχές τής ζωῆς τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου. Σέ μιά τέτοια ψηφιακή κοινωνία θά καταργηθοῦν τά μετρητά, θά κυκλοφορεΐ μόνο τό ψηφιακό χρῆμα, καί οί

1. Βλ.: α) ΚΥΑ ὑπ' ἀριθμ. 8200/0-297647/2018-ΦΕΚ 1476/Β/27-4-2018, στήν ὀποΐα ἀναφέρεται: "Στό ἐνσωματωμένο ήλεκτρονικό μέσο ἀποθήκευσης, ἀποθηκεύονται...καί τά στοιχεΐα πού ἀπαιτοῦνται γιά τίς Ύπηρεσίες Ήλεκτρονικῆς Διακυβέρνησης" (ἄρθρ. 3, παράγρ. 4). Η ΚΥΑ αὐτή τροποποιήθηκε ἀπό τήν ΚΥΑ ὑπ' ἀριθμ. 8200/0-109568/17-2-2023, στήν ὀποΐα ή ὡς ἄνω παράγραφος ἀντικαταστάθηκε ὡς ἐξῆς: "Στό ὡς ἄνω ήλεκτρονικό μέσο θά δύναται νά ἀποθηκευτοῦν τά στοιχεΐα πού ἀπαιτοῦνται γιά τίς Ύπηρεσίες Ήλεκτρονικῆς Διακυβέρνησης, ἐάν ἀποφασισθεΐ νά συμπεριληφθοῦν στό ἐν λόγω μέσο" (ἄρθρ. 1, παράγρ. 4).

β) <https://www.tanea.gr/2019/11/22/greece/nees-taytotites-ola-ta-stoixeia-mazi-enas-arithmos-kai-ena-yper-tsip/amp/>

πολίτες, για να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες και αγαθά, θα πρέπει να διαθέτουν απαραίτητα μία ψηφιακή ταυτότητα/κάρτα και έναν προσωπικό αριθμό.

2. Ο ευρωπαϊκός Κανονισμός

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, προς το παρόν τουλάχιστον και από όσα γνωρίζουμε, δεν έχει απαιτήσει την υποχρεωτική έκδοση ηλεκτρονικών ταυτοτήτων για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες, όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1157 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιερώνει τη χρήση των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων ως ταξιδιωτικών εγγράφων, αλλά δεν επιβάλλει τη χρήση τους στο έσωτερικό των χωρών. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά και στον επίσημο ιστότοπο της Ε.Ε., *“Ο Κανονισμός δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εκδίδουν δελτία ταυτότητας. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα συνεχίζουν να αποφασίζουν εάν η κατοχή δελτίου ταυτότητας είναι προαιρετική ή υποχρεωτική”*².

Παράλληλα, ο ίδιος ευρωπαϊκός Κανονισμός επιτρέπει στα κράτη μέλη να αποδέχονται ως μέσα ταυτοποίησης και μη ταξιδιωτικά έγγραφα, όπως είναι η άδεια οδήγησης (σημείο 12 του προοιμίου του Κανονισμού).

Με βάση τα παραπάνω και μέχρι σήμερα, σε αρκετές χώρες της Ε.Ε. (π.χ. Γαλλία, Αυστρία, Δανία, Φινλανδία) η έκδοση ταυτότητας δεν είναι υποχρεωτική και η ταυτοποίηση πραγματοποιείται με άλλα κρατικά έγγραφα (π.χ. δίπλωμα οδήγησης, διαβατήριο)³. Το ίδιο ισχύει και σε άλλες προηγμένες χώρες του κόσμου (π.χ. ΗΠΑ, Μεγάλη Βρετανία, Καναδάς, Ιαπωνία)⁴.

3. Εναλλακτικές ταυτότητες ασφαλείας

Είναι αλήθεια ότι οι παλαιού τύπου ταυτότητες, ως απαρχαιωμένες και πλαστογραφήσιμες, πρέπει να αντικατασταθούν από άλλες ασφαλέστερες και μη πλαστογραφήσιμες. Τέτοιες, όμως, θα μπορούσαν να είναι ταυτότητες που να διαθέτουν προηγμένα και ισχυρά χαρακτηριστικά ασφαλείας, παρόμοια με εκείνα των διπλωμάτων οδήγησης και των ευρωπαϊκών χαρτονομισμάτων (έκτύπωση σε ειδικό χαρτί μέσω εγχάραξης laser, σύνθετα γραμμοκοσμήματα, ασφαλιστικά πολύχρωμα δάπεδα κ.ά.). Εναλλακτικές ταυτότητες ασφαλείας θα μπορούσαν, επίσης, να είναι και οι νέες που προτείνονται, δίχως όμως το ενσωματωμένο microchip και τον Προσωπικό Αριθμό. Η Ελληνική Κυβέρνηση, ωστόσο, επέλεξε την έκδοση των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων μορφότυπου ID-1, αποβλέποντας στον καθολικό ψηφιακό μετασχηματισμό του κράτους και επιθυμώντας η νέα ταυτότητα σύντομα να λειτουργήσει και ως κάρτα ψηφιακών υπηρεσιών.

4. Ηλεκτρονική Ταυτότητα/Κάρτα και Ηλεκτρονικό Πορτοφόλι

Από τότε που πρωτοεμφανίστηκε το θέμα των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων (1986), ο λαός, διαβλέποντας τον κίνδυνο φαλκίδευσης των προσωπικών του ελευθεριών, αντέδρασε σθεναρά και καθυστέρησε τέσσερις σχεδόν δεκαετίες την έκδοσή τους. Σήμερα, όμως, εξαιτίας των μεθοδεύσεων της Κυβέρνησης και του έφησυχασμού των πολιτών, η ηλεκτρονική ταυτότητα είναι μία πραγματικότητα.

Η διαφοροποίησή της από την παλαιού τύπου ταυτότητα έγκειται α) στο ενσωματωμένο microchip τύπου RFID (ηλεκτρονικό μέσο, στο οποίο αποθηκεύονται τα αναγκαία στοιχεία ταυτοποίησης), β) στη μηχανικά αναγνώσιμη ζώνη των στοιχείων ταυτοποίησης, γ) στην ψηφιακή

2. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/movement-and-residence_el

3. https://en.m.wikipedia.org/wiki/Identity_document

4. Ο. π.

αποθήκευση τῶν βιομετρικῶν δεδομένων (φωτογραφίας προσώπου καί δύο δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων) καί δ) στόν Προσωπικό Ἀριθμό, πού σύντομα πρόκειται νά προστεθεῖ.

Εἰδικότερα, ὁ Προσωπικός Ἀριθμός οὐσιαστικά ἀντικαθιστᾷ ὅλους τούς ἄλλους προσωπικούς ἀριθμούς (Ἀριθμό Δελτίου Ταυτότητας, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ κ.λπ.) καί συνοδεύει τόν κάθε πολίτη ἀπό τή γέννησή του μέχρι τόν θάνατο, χωρίς νά ἀλλάζει σέ περίπτωση ἀπώλειας τοῦ δελτίου. Δίνει, θά λέγαμε, ψηφιακή ὄντοτητα στόν πολίτη καί τόν ἀκολουθεῖ σέ ὅλες τίς δραστηριότητές του. Εἶναι ὁ ἀριθμός–κλειδί γιά τήν ἠλεκτρονική ἐπικοινωνία του μέ τό Δημόσιο καί, σύντομα, γιά κάθε ἄλλη συναλλαγή του μέ ἠλεκτρονικά συστήματα ἰδιωτικῶν φορέων. Δίχως Προσωπικό Ἀριθμό ὁ πολίτης εἶναι ἀνύπαρκτος γιά τήν ψηφιακή κοινωνία...

Χάρη στό microchip τῆς ταυτότητας καί τόν ἀναγραφόμενο σέ αὐτήν Προσωπικό Ἀριθμό, ὁ πολίτης ἀποκτᾷ τή δυνατότητα νά κάνει εὐρύτερη χρήση τῆς ἠλεκτρονικῆς διακυβέρνησης καί νά ἔχει εὐχερέστερη πρόσβαση στίς ψηφιακές ὑπηρεσίες καί τά ἀγαθά πού παρέχουν οἱ φορεῖς τοῦ δημόσιου τομέα (Ἐθνικό Σύστημα Ὑγείας, Δημόσια Οἰκονομική Ὑπηρεσία, Κτηματολόγιο κ.λπ.). Ἐπομένως, ἡ νέα ταυτότητα, ὅπως σύντομα θά ἐξελιχθεῖ, δέν θά εἶναι ἀπλῶς ἓνα δημόσιο ἔγγραφο ταυτοποίησης, ἀλλά θά ἀποτελεῖ συγχρόνως καί κάρτα ἄσκησης δικαιωμάτων (στήν ὑγειονομική περίθαλψη, τήν κοινωνική πρόνοια, τήν ἀπασχόληση, τήν ἐκπαίδευση κ.ἄ.), ὅμοια ἀκριβῶς μέ τήν κάρτα πολίτη πού εἶχε σχεδιασθεῖ παλαιότερα καί πού δέν ὑλοποιήθηκε, ἐξαιτίας τῶν λαϊκῶν ἀντιδράσεων καί τῆς ἀκυρωτικῆς ἀπόφασης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (βλ. παρακάτω).

Σέ μιά ἀμέσως ἐπόμενη φάση, μέσω τῆς ἐφαρμογῆς Gov.gr Wallet, ἡ ταυτότητα/κάρτα θά ἐνσωματωθεῖ ψηφιακά στό ἔξυπνο κινητό/smartphone, ὅπως ἐπίσης καί ἄλλες κάρτες, διάφορα πιστοποιητικά καί ἄλλα χρήσιμα προσωπικά ἔγγραφα. Καί, ἐφόσον ὀλοφάνερα πλέον οἱ πολίτες ἐξωθοῦνται στήν κατάργηση τῶν μετρητῶν, ὅλες οἱ καθημερινές συναλλαγές τους στά καταστήματα, τίς τράπεζες, τίς δημόσιες καί ἰδιωτικές ὑπηρεσίες θά πραγματοποιοῦνται μέσω τοῦ κινητοῦ τηλεφώνου, πού θά ἀποτελεῖ τό ἠλεκτρονικό πορτοφόλι. Ἔτσι, ὁ πολίτης — ὀλόκληρη σχεδόν ἡ ζωή του! — θά βρῆται διαρκῶς σέ online σύνδεση μέ τό ψηφιακό σύστημα. Θά κάνει τά πάντα ψηφιακά, ἄνετα, γρήγορα καί ἀποτελεσματικά, καταθέτοντας, ὅμως, ἓνα πολύ ἀκριβό τίμημα...

5. Χειρισμοί πού προκαλοῦν ἰσχυρό προβληματισμό

Πρός τό παρόν, ὡστόσο, παραμένουν κάποια ἀναπάντητα ἐρωτήματα, πού ἐξαρχῆς δημιούργησαν ἔντονο σκεπτικισμό σέ πολλούς πολίτες καί συνάμα φανέρωσαν κακοπιστία καί δημοκρατικό ἔλλειμμα στούς χειρισμούς τῆς Πολιτείας.

Α΄. Γιατί ἡ Κυβέρνηση, γιά ἓνα τόσο σημαντικό ζήτημα, δέν ἔλαβε ὑπόψη τῆς τῆ λαϊκῆ βούλησης; Τό 2010 καί τό 2015 πραγματοποιήθηκαν δημόσιες διαβουλεύσεις γιά τήν κάρτα πολίτη, καί ὁ λαός στή συντριπτική του πλειοψηφία (καί τίς δύο φορές τό ποσοστό ξεπερνοῦσε τό 90%) τοποθετήθηκε ἀρνητικά· γι' αὐτό καί ἡ Πολιτεία ἀναγκάστηκε νά ὑποχωρήσει. Τί ἀλλάξε ἀπό τότε; Γιατί δέν πραγματοποιήθηκε καί πάλι δημόσια διαβούλευση, ὅπως ἄλλωστε γίνεται συχνά γιά ἄλλα μικρότερης σημασίας θέματα; Γιατί, ἐπίσης, ἡ Κυβέρνηση δέν ὁμολογεῖ τήν προειλημμένη ἀπόφασή της νά ἐκδώσει ὄχι ἀπλῶς μιά νέα ταυτότητα, ἀλλά μιά κάρτα πολίτη; Ὑπῆρξε, πράγματι, ἐλλιπής ἐνημέρωση, ἀδιαφάνεια καί κρυψίνια. Ἀκούστηκαν μισές ἀλήθειες, δόθηκαν ἀντιφατικές πληροφορίες καί παραπλανητικές ἐξηγήσεις. Κραυγαλέο παράδειγμα ἀποτελεῖ ἡ πρωθυπουργική διαβεβαίωση —24 μέρες πρὶν ἀπό τήν ἔκδοση τῶν πρώτων νέων δελτίων— ὅτι οἱ νέες ταυτότητες δέν θά ἔχουν τσιπάκια⁵...

5. <https://www.naftemporiki.gr/politics/1509080/k-mitsotakis-oi-nees-taytotites-den-echoyn-oyte-tsipakia-oyte-kameres-na-mi-ginontai-oi-polites-thymata-empaigmoy/>

Β'. Μοναδικός και αποκλειστικός σκοπός μίας ταυτότητας είναι η ασφαλής ταυτοποίηση του πολίτη· τίποτα περισσότερο. Και πρέπει να περιέχει μόνο τα απαραίτητα για τον σκοπό αυτό στοιχεία —αναγνώσιμα από τον κάτοχο της και μη προσβάσιμα σε εξωτερικούς μηχανισμούς, που μπορούν να τα επεξεργαστούν και να τα αλλοιώσουν. Βασισμένο στην αυτονόητη αυτή αλήθεια, το Συμβούλιο της Έπικρατείας, με απόφασή του (2388/2019, Δ' Τμήμα), απαγόρευσε στο κράτος να μετατρέψει την ταυτότητα και σε κάρτα δικαιωμάτων. Δεν είναι νόμιμο, σύμφωνα με την απόφαση, να αποθηκεύονται στο microchip των νέων ταυτοτήτων στοιχεία που “δέν είναι κρίσιμα για την απόδειξη της ταυτότητας των Ελλήνων πολιτών”. Γι' αυτό, “δέν δύνανται να αποτελέσουν τα προβλεπόμενα δελτία ταυτότητας ‘κάρτα δικαιώματος’”.

Η Κυβέρνηση, ωστόσο, δέν φαίνεται να δείχνει σεβασμό στην απόφαση του Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου της χώρας. Μέ μεταγενέστερη (17-2-2023) κοινή υπουργική απόφαση (βλ. ύποσημείωση 1) φανέρωσε καθαρά την πρόθεσή της να νομιμοποιήσει στο έγγυς μέλλον την αποθήκευση και άλλων στοιχείων (άγνωστο ποιών) στις νέες ταυτότητες, προκειμένου αυτές να χρησιμοποιούνται και ως κάρτες συναλλαγής με τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Θά μπορούσε η Κυβέρνηση, σεβόμενη την ελεύθερη βούληση των πολιτών, να καθιερώσει μία προαιρετική κάρτα δικαιωμάτων, ξεχωριστή και απόλυτα διακριτή από τό δελτίο ταυτότητας, αποφεύγοντας συνάμα την έπιβολή άμεσων ή έμμεσων “ποινών” σε όσους επέλεξαν να μίν την προμηθευθούν.

Γ'. Είναι γνωστό ότι τό 2000 απαλείφθηκε από τά δελτία ταυτότητας τό δακτυλικό αποτύπωμα, ύστερα από την ύπ' αριθμ. 510/17/15-05-2000 γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, σύμφωνα με την όποία τό δακτυλικό αποτύπωμα (“σήμανση”) προσβάλλει την προστατευόμενη από τό Σύνταγμα άξία του ανθρώπου, άφου του άποδίδεται έν δυνάμει ή ύποψία έγκληματικής δραστηριότητας (“σεσημασμένος”). Τώρα που τό αποτύπωμα επανέρχεται —ψηφιακά, μάλιστα, και εις διπλούν— γιατί ή συγκεκριμένη δημόσια Αρχή σιωπά; Θεωρεί ότι δέν χρειάζεται πλέον προστασία ή άξία του ανθρώπου;

6. Ηλεκτρονική σκλαβιά

Κάθε άνθρωπος που διατηρεί άκόμη την κριτική του σκέψη δέν δυσκολεύεται να διαπιστώσει ότι στον βωμό των διευκολύνσεων που παρέχει ή χρήση της νέας ταυτότητας και ή γενικότερη λειτουργία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, θυσιάζεται σταδιακά ένα μέρος των προσωπικών του ελευθεριών και ό ίδιος οδηγείται σε μία ιδιότυπη ψηφιακή αιχμαλωσία.

α) Φακέλωμα και άπώλεια της ιδιωτικότητας

Είναι γνωστό πώς κάθε φορά που κάποιος δραστηριοποιείται στον κυβερνοχώρο με όποιονδήποτε τρόπο (κινητό τηλέφωνο, έφαρμογές διαδικτύου, ήλεκτρονικές συναλλαγές κ.λπ.) άφήνει ένα ήλεκτρονικό ίχνος, τό όποιο άποτυπώνει μία συγκεκριμένη πτυχή της προσωπικής του ζωής (προσωπικό δεδομένο). Τό ίχνος αυτό καταγράφεται ως πληροφορία στο ήλεκτρονικό άρχείο (βάση δεδομένων) του φορέα, του όποιου τις ύπηρεσίες χρησιμοποίησε ό πολίτης. Συνδυαζόμενα αυτά τά ίχνη, άποκαλύπτουν συμπεριφορές του, προτιμήσεις, καθημερινές ή έκτακτες δραστηριότητες κ.ά. Μέ την προωθούμενη αναγκαστική και εύρεία χρήση της νέας ταυτότητας/κάρτας ό πολίτης θά τροφοδοτεί καθημερινά διάφορες βάσεις δεδομένων με χιλιάδες στοιχεία της ιδιωτικής και δημόσιας ζωής του. Καθώς, όμως, στά πλαίσια της ήλεκτρονικής διακυβέρνησης οι διάσπαρτες αυτές βάσεις σταδιακά διασυνδέονται και ένοποιούνται, προκύπτει μία τεράστια νοητή “δεξαμενή”, ή όποία περιέχει συγκεντρωτικά έναν γιγάντιο όγκο πληροφοριών που άφορούν τον κάθε πολίτη. Άπό αυτήν την τεράστια “δεξαμενή” δεδομένων ύπάρχει ή δυνατότητα, με τη βοήθεια του Προσωπικού Άριθμού, να άνασύρεται άνά πάσα στιγμή ό ψηφιακός φακέλος του με τό σύνολο των προσωπικών του στοιχείων.

Πρόκειται, λοιπόν, για ένα τέλειο ηλεκτρονικό φακέλωμα, που θα ενημερώνεται συνεχώς, αυτόματα και άμεσα —εφόσον στον νέο ψηφιακό κόσμο τά πάντα θα γίνονται ψηφιακά— για όλες τις δραστηριότητές μας (τί αγορές έκανα, πότε αρρώστησα και τί φάρμακα πήρα, που έκανα διακοπές και πόσα χρήματα ξόδεψα, ποιές ιστοσελίδες παρακολούθησά στο διαδίκτυο, τί βιβλία διαβάζω, σε ποιά κομματική όργάνωση συμμετέχω, αν εκκλησιάζομαι, αν συχνάζω σε νυκτερινά κέντρα διασκέδασης κ.λπ.). Η νέα ταυτότητα/κάρτα, λοιπόν, θα μπορεί να αποτυπώσει ψηφιακά ολόκληρη την ύπαρξή μας και να δημιουργήσει με πιστότητα τό προσωπικό μας προφίλ (κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό, θρησκευτικό, πολιτιστικό κ.λπ.).

Η συστηματική αυτή παρακολούθηση του πολίτη, ή διείσδυση στη βαθύτερη προσωπική του ζωή και ή καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων του συντελούν στον πλήρη έλεγχο του και προσβάλλουν βάνουσα τίς συνταγματικά κατοχυρωμένες άτομικές ελευθερίες του και τό δικαίωμα στην ιδιωτικότητα. Τελικά, παραβιάζεται ή ανθρώπινη αξιοπρέπεια, της οποίας ό σεβασμός και ή προστασία πρέπει να άποτελεϊ, σύμφωνα με τό άρθρο 2 του Συντάγματος, πρωταρχική προτεραιότητα της Πολιτείας.

Βέβαια, στον βαθμό που χρησιμοποιούμε τό τηλέφωνο, τά κοινωνικά μέσα δικτύωσης και τίς ποικίλες ψηφιακές εφαρμογές, εκθέτουμε οικειοθελώς την ιδιωτικότητά μας και προσωπικά μας δεδομένα. Αυτό, όμως, άποτελεϊ προσωπική έπιλογή, την οποία ανά πάσα στιγμή μπορούμε να περιορίσουμε ή και να αναστείλουμε. Αντίθετα, ή ταυτότητα άποτελεϊ ένα υποχρεωτικό κρατικό έγγραφο, που μās συνοδεύει σε όλη μας τή ζωή. Έπιπλέον, στην πρώτη περίπτωση ή παραβίαση των προσωπικών μας δεδομένων άποτελεϊ παράνομη πράξη, ενώ στην δεύτερη τό κράτος νομιμοποιείται για την εκτέλεση της ίδιας πράξης, αφού έχει φροντίσει προηγουμένως να ύφαρπάξει τή συναίνεσή μας...

β) Η τύχη των προσωπικών δεδομένων

Με τον τρόπο που θα λειτουργεί στο άμεσο μέλλον ή νέα ταυτότητα, ό πολίτης παραδίδει πλέον όλα τά ευαίσθητα προσωπικά του δεδομένα στο ψηφιακό κράτος, και είναι σαν να παραδίδει ολόκληρη τή ζωή του... Και δέν τά παραδίδει μόνο στο δικό του κράτος, αφού, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό 2019/1157, οί νέες ταυτότητες εξασφαλίζουν “*διαλειτουργικότητα σε παγκόσμιο επίπεδο*” και τή διαχείριση των δεδομένων του μπορεί να τά αναλάβει και “*έξωτερικός πάροχος*”, δηλαδή κάποια πολυεθνική εταιρεία.

Όμιχλώδες, πράγματι, τό τοπίο των προσωπικών δεδομένων... Σε ποιόν, τελικά, άνήκουν; Αποθηκεύονται σε βάσεις δεδομένων μόνο εντός της έλληνικής έπικράτειας ή και σε χώρες του έξωτερικού; Ποιοί έχουν τή μεγαλύτερη δυνατότητα πρόσβασης σ’ αυτές; Οί κρατικοί ύπάλληλοι ή οί ιδιώτες τεχνικοί, που έλέγχουν, αναβαθμίζουν και συντηρούν τό πληροφοριακό σύστημα των νέων ταυτοτήτων; Πώς γίνεται ή διαχείριση των προσωπικών μας στοιχείων; Ποιές μεταβολές καταγράφονται και πώς θα μπορούσε ό πολίτης να ενημερώνεται γι’ αυτές; Πώς, τέλος, τά προσωπικά στοιχεία εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων φτάνουν στους λεγόμενους μεσίτες δεδομένων (data brokers), που πλουτίζουν από την εκμετάλλευσή τους; Και πώς αυτά γνωστοποιούνται σε τεχνολογικούς κολοσσούς και μεγάλες έμπορικές εταιρείες, που επίσης θησαυρίζουν, διερμηνεύοντας τή συμπεριφορά των καταναλωτών, προβλέποντας τίς κινήσεις τους ή και χειραγωγώντας τους άκόμη; (“Έχει λεχθεί ότι στίς μέρες μας τό πολυτιμότερο πράγμα στον κόσμο δέν είναι τό πετρέλαιο ή ό χρυσός, αλλά τά δεδομένα). Έχουν τή δυνατότητα, άραγε, οί κυβερνήσεις των κρατών να έλέγξουν τό εκτεταμένο παραεμπόριο προσωπικών δεδομένων ή να τιθασεύσουν τή δύναμη της ψηφιακής πληροφορίας για τό καλό της ανθρωπότητας ;

Σύμφωνα με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 8), “*Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τό άφορούν. Η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους*

σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από τον νόμο. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να έχει πρόσβαση στα συλλεγμένα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους”. Σύμφωνα, επίσης, με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679, ο οποίος έχει ενσωματωθεί και στην ελληνική νομοθεσία με τον νόμο 4624/2019, κάθε πολίτης έχει δικαίωμα να γνωρίζει ποιά δεδομένα του υφίστανται επεξεργασία, ποιός και για ποιόν σκοπό τά επεξεργάζεται και σέ ποιούς παραλήπτες, του έσωτερικού ή του έξωτερικού, αποστέλλονται. Επίσης, έχει δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα του, δικαίωμα διόρθωσης ή διαγραφής τους, δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας τους ή έναντίωσης στην επεξεργασία τους κ.ά. (άρθρα 12-21). Όλα αυτά τά δικαιώματα, όμως, διατυπώνονται με αρκετές ασάφειες και είναι δυνατόν να παρακαμφθούν με διφορούμενες έρμηνείες και νομικίστικες μεθοδεύσεις. Ουσιαστικά, ή δίκαιη και διαφανής επεξεργασία των δεδομένων δέν διασφαλίζεται έπαρκως και ο πολίτης παραμένει διαρκώς άπροστάτευτος, άγνοώντας πληροφορίες που τον αφορούν άμεσα.

Άς σημειωθεί, τέλος, ότι σύμφωνα με τον άναφερθέντα νόμο (άρθρο 38), ή οποιαδήποτε παραβίαση του άπορρήτου, της διαθεσιμότητας και της άκεραιότητας των προσωπικών δεδομένων θεωρείται κακούργημα και έπισύρει άυστηρές ποινικές κυρώσεις. Ωστόσο, είναι άμφίβολο άν ή παραβίαση αυτή διώκεται ποινικά ή παραμένει άτιμώρητη, όταν διαπράττεται για λόγους προσηματικούς από τούς έμπλεκόμενους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

γ) Η (άν)ασφάλεια της ταυτότητας

Όσον άφορᾶ, τέλος, την ασφάλεια της ήλεκτρονικής ταυτότητας αυτή άποτελει έναν μύθο. Όλοι γνωρίζουν καλά ότι στον ψηφιακό κόσμο τίποτα δέν είναι άπολύτως ασφαλές. Και είναι πράγματι λυπηρό τό γεγονός ότι, ένῶ ύπάρχει έντονος διεθνής προβληματισμός για την άνασφάλεια των ήλεκτρονικών συστημάτων, ή Έλληνική Κυβέρνηση μιλάει μόνο για την “ασφάλεια” και όλα τά άλλα πλεονεκτήματα της νέας ταυτότητας.

Βέβαια, ή ταυτότητα αυτή καθεαυτήν, τό όρατό της τμήμα, δέν πλαστογραφείται· τά άποθηκευμένα στοιχειά της, όμως, μπορούν να ύποκλαπούν —άρκει να περάσει κανείς δίπλα από έναν χάκερ, που διαθέτει έξοπλισμό άνάγνωσης και έργαλεία άποκρυπτογράφησης (“κλοπή ταυτότητας”). Γι’ αυτό, άλλωστε, είναι εύρέως διαδεδομένες στίς μέρες μας και οι θήκες rfid safe, που προστατεύουν τίς διάφορες κάρτες (πιστωτικές, συναλλαγών κ.ά.) από έπίδοξους χάκερς. Στην περίπτωση “κλοπής ταυτότητας” ο δράστης μπορεί να άποκομίσει άρκετά όφέλη εις βάρος του θύματος, ένῶ τό θύμα μπορεί να ύποστεί δυσμενείς συνέπειες για ένδεχόμενες παράνομες πράξεις του δράστη. Επιπλέον, στίς έπόμενες άναβαθμισμένες ταυτότητες, που έχουν ήδη προαναγγελθεί, θά περιέχεται και δεύτερο microchip τύπου NFC, στό όποιο θά μπορεί κάποιος κακόβουλος ψηφιακός εισβολέας να διαβάσει και να γράψει ή να διαγράψει στοιχειά, δίχως να τά γνωρίζει ο κάτοχός της. Δηλαδή ο πολίτης, ένῶ τώρα γνωρίζει ότι έχει μία φανερά σταθερή ταυτότητα, με τή νέα ήλεκτρονική θά βρίσκεται σέ μία διαρκή άνασφάλεια για τό μεταβαλλόμενο περιεχόμενό της.

Παρόμοια και τά ευαίσθητα προσωπικά στοιχειά που βρίσκονται στίς βάσεις δεδομένων, είναι δυνατόν να διαρρεύσουν σκόπιμα από τούς ίδιους τούς διαχειριστές τους ή μπορεί, ύστερα από μία ένδεχόμενη κυβερνοεπίθεση, να βρεθούν στα χέρια κακόβουλων άνθρώπων και αυτοί να τά χρησιμοποιήσουν ποικιλοτρόπως (π.χ. να τά πουλήσουν ή να τά άλλοιώσουν, για να καταστήσουν έκβιάσιμο έναν έπώνυμο ή έναν φιλήσυχο και άνύποπτο πολίτη). Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί διεθνώς έκατοντάδες χιλιάδες κυβερνοεπιθέσεις, διαρροές και παραχαράξεις και στα πλέον ύψηλης ασφαλείας ψηφιακά συστήματα του κόσμου.

Είναι χαρακτηριστικό τό παράδειγμα της Έσθονίας, ή όποία ως χώρα θεωρείται υπόδειγμα στον τομέα των ψηφιακών έφαρμογών. Τό 2017 οί ήλεκτρονικές ταυτότητες 760.000 Έσθονών

πολιτών απενεργοποιήθηκαν, ύστερα από κενό ασφαλείας που εντοπίστηκε στο ενσωματωμένο microchip τους⁶. Αυτό σημαίνει ότι το κράτος προσωρινά κατέρρευσε και το ήμισυ του πληθυσμού της χώρας δεν είχε πρόσβαση σε υπηρεσίες και αγαθά. Για τον λόγο αυτό, η Έσθονική Κυβέρνηση μήνυσε την κατασκευάστρια εταιρεία Gemalto, ζητώντας ως αποζημίωση 152 εκατομμύρια ευρώ⁷.

Παρόμοιο ελάττωμα ασφαλείας παρουσιάστηκε και στο microchip των 60 εκατομμυρίων έξυπνων ταυτοτήτων/καρτών της Ισπανίας το 2018, δημιουργώντας μία χαοτική κατάσταση σε όλη τη χώρα⁸.

Τέλος, το καλοκαίρι του 2023 στην ψηφιακά προηγμένη κοινωνία της Ιαπωνίας, μέσω των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων/καρτών, καταγράφηκαν χιλιάδες περιστατικά διαρροής προσωπικών δεδομένων και διαφόρων άλλων σφαλμάτων έγγραφης (π.χ. λανθασμένη αντιστοίχιση ιατρικών φακέλων και τραπεζικών λογαριασμών για τη λήψη κρατικών επιδομάτων). Το γεγονός αυτό προκάλεσε τεράστιες αντιδράσεις και έντονο σκεπτικισμό για την ασφάλεια των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων/καρτών της χώρας⁹.

δ) Ψηφιακός όλοκληρωτισμός

Καθώς στις δυτικές κοινωνίες οι εθνικές κυβερνήσεις διολισθαίνουν συνεχώς στην περιστολή των ατομικών ελευθεριών, και καθώς η πολιτική ορθότητα, φορώντας τον μανδύα μις θολής προοδευτικότητας, νομιμοποιεί απολυταρχικές μεθόδους και αντιδημοκρατικές συμπεριφορές, οι πολίτες μέ στοιχειώδη πολιτική εγρήγορση αγωνιούν για το άμεσο μέλλον. Η κατάχρηση των έπιτευγμάτων της ψηφιακής τεχνολογίας μπορεί να γίνει στά χέρια μις αλαζονικής έξουσίας όργανο ασφυκτικού έλέγχου των ανθρώπων. Δημιουργούνται άπεριόριστες δυνατότητες παρακολούθησης, μαζικής χειραγώγησης και καταστολής των πολιτών από τον τεράστιο όγκο πληροφοριών, που συλλέγονται μέσω των έξυπνων ταυτοτήτων/καρτών και του ηλεκτρονικού πορτοφολιού, και μέσω, έπίσης, των καμερών προηγμένης τεχνολογίας, που τοποθετούνται μέ αυξανόμενους ρυθμούς στις μεγαλουπόλεις —άνακοινώθηκε μόλις πρόσφατα ότι, για λόγους ασφαλείας, θά τοποθετηθούν 750 νέες κάμερες και στην Αθήνα. Πράγματι, όλα αυτά δεν φαντάζουν πολύ μακρινά ούτε άπλως παραπέμπουν θεωρητικά στον “Μεγάλο Άδελφό” του George Orwell. Ήδη και στην πατρίδα μας δεν είναι λίγες οι φορές που οι πολίτες έχουν έρθει αντιμέτωποι μέ αυταρχικές και όλοκληρωτικές συμπεριφορές της έξουσίας (παρακολουθήσεις και σκάνδαλα ύποκλοπών, άπαγορεύσεις και περιορισμοί της θείας Λατρείας κ.ά.).

Είναι έντυπωσιακό ότι το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, διεθνής όργανισμός που πρωτοστατεί στην προώθηση της παγκοσμιοποίησης, δεν διστάζει να έπισημάνει τά έξής σχετικά: “Σέ περιπτώσεις που συλλέγονται ευαίσθητα δεδομένα υπάρχουν κίνδυνοι περιθωριοποίησης και καταπίεσης, μέ την ηλεκτρονική ταυτότητα να χρησιμοποιείται για τη διευκόλυνση του έντοπισμού, της παρακολούθησης και της δίωξης άτομων ή ομάδων” (Έκθεση Insight, Ιούνιος 2023)¹⁰.

Ένα έφιαλτικό παράδειγμα ψηφιακού όλοκληρωτισμού άποτελεί τό σύστημα άστηρηής έπιτήρησης και κοινωνικής αξιολόγησης που λειτουργεί πιλοτικά σήμερα στην Κίνα¹¹. Στα μεγάλα άστικά κέντρα της χώρας οι Κινέζοι πολίτες παρακολουθούνται διαρκώς από προηγμένες κάμερες άναγνώρισης προσώπου. Όλες οι καθημερινές δραστηριότητές τους, μέσω των

6. <https://el.globalvoices.org/2017/12/44547/amp>

7. <https://www.reuters.com/article/estonia-gemalto/estonia-sues-gemalto-for-152-mln-euros-over-id-card-flaws-idUSL8N1WD5JZ>

8. <https://www.aftodioikisi.gr/diethni/asfalia-ilektronikon-taftotiton-chaos-stin-ispantia-ta-elattomata-tou-tsip/>

9. <https://english.kyodonews.net/news/2023/08/c71f87aebf48-japan-pm-calls-for-review-of-all-my-number-card-data-by-end-of-nov.html>

10. https://www3.weforum.org/docs/WEF_Reimagining_Digital_ID_2023.pdf

11. <https://www.youtube.com/watch?v=5u4qN51YXrM>

πληροφοριών που παρέχουν οι έξυπνες ψηφιακές κάρτες, καταγράφονται λεπτομερειακά και αξιολογούνται με συγκεκριμένους δείκτες, που ανάλογα τους προσθέτουν ή τους αφαιρούν κοινωνικά δικαιώματα. Αν ο πολίτης συμμορφώνεται με τους κανόνες που έχει επιβάλει το κράτος, βαθμολογείται με βαθμό “καλής συμπεριφοράς”, αποκτά προνόμια και έχει εύκολη πρόσβαση στα κοινωνικά αγαθά (έργασια, αγορές, ψυχαγωγία, ταξίδια κ.λπ.). Αν, όμως, αντιτίθεται στα καθιερωμένα από την εξουσία πρότυπα (π.χ. αγοράζει οινοπνευματώδη ποτά ή τσιγάρα, κρίνει το Κόμμα, οδηγεί με μη φιλικό προς το περιβάλλον αυτοκίνητο, συμμετέχει σε “παράνομες” διαμαρτυρίες, διαδίδει “φήμες” στο διαδίκτυο κ.λπ.), συγκεντρώνει χαμηλή βαθμολογία, θεωρείται κακός πολίτης, το όνομά του αναγράφεται σε μαύρες λίστες και αυτόματα το σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του επιβάλλει περιορισμούς (στή δανειοδότηση, στην επιχειρηματική του δραστηριότητα, στην εκπαίδευση των παιδιών του κ.λπ.).

7. Διεθνείς αντιδράσεις

Στήν Ευρώπη —και όχι μόνο— μεμονωμένοι επιστήμονες, διάφορες κοινότητες και ομάδες πολιτών εκφράζουν κατά καιρούς τους έντονους προβληματισμούς τους τόσο για την υποχρεωτικότητα των ψηφιακών ταυτοτήτων όσο και για την κατάργηση των μετρητών χρημάτων, τα όποια, όπως εύστοχα έχει διατυπωθεί από έναν Γερμανό οικονομολόγο, “μᾶς ἐξασφαλίζουν τὰ τελευταῖα ψήγματα ἐλευθερίας καὶ ἰδιωτικότητας πού μᾶς ἔχουν ἀπομείνει”¹². Αναφέρουμε, λοιπόν, ενδεικτικά:

Τόν Φεβρουάριο τοῦ 2023 τριάντα ἑννέα σημαντικοί φορεῖς, εἰδικοί ἐπιστήμονες καὶ ἀκαδημαῖκοί, πού δραστηριοποιούνται στήν Ε.Ε., κατέθεσαν ἐπιστολή στό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στήν ὁποία ὑποστήριζαν ὅτι “τὰ συστήματα ψηφιακῆς ταυτοποίησης ἐγείρουν σοβαρές ἀνησυχίες γιά τὰ θεμελιώδη δικαιώματα σέ ὅλο τόν κόσμο” καί μέ τήν ὁποία, ἐπίσης, ἀπαιτοῦσαν νά διασφαλιστοῦν ἡ ἰδιωτικότητα καί ὅλες οἱ ἀτομικές ἐλευθερίες¹³.

Στή Μεγάλη Βρετανία, τό 2011 καί πρίν τήν ἔξοδο τῆς χώρας ἀπό τήν Ε.Ε., ἡ Κυβέρνηση τοῦ David Cameron ἀπέρριψε τίς ηλεκτρονικές ταυτότητες, πού εἶχαν νομοθετηθεῖ ἀπό τό 2006¹⁴. Μεσολάβησαν πέντε χρόνια ἔντονων διαμαρτυριῶν ἀπό ὅλο τό φάσμα τῆς βρετανικῆς κοινωνίας (πολιτικοί, ἀκαδημαῖκοί, εἰδικοί ἐπιστήμονες, ὀργανώσεις, ἀκτιβιστές κ.ἄ.) μέ ποικίλες παρεμβάσεις, συλλογές χιλιάδων ὑπογραφῶν κ.λπ. Οἱ ἀνησυχίες ὅλων ἐπικεντρώνονταν στήν τύχη τῶν προσωπικῶν τους δεδομένων, στό ηλεκτρονικό φακέλωμα καί στό τεράστιο κόστος πού ἀπαιτοῦσε ἡ καθιέρωση τῶν ηλεκτρονικῶν ταυτοτήτων. Ἀξίζει νά σημειωθεῖ πῶς στήν περίοδο τῶν πέντε περίπου χρόνων μόνο 15.000 Βρετανοί ἔσπευσαν νά παραλάβουν τίς νέες ταυτότητες¹⁵. Μέ τήν κατάργησή τους, ὁ τότε ἀντιπρόεδρος τῆς χώρας Nick Clegg δήλωσε πανηγυρικά: “Αὐτή ἡ Κυβέρνηση κατήργησε τό πανάκριβο καί ἀδιάκριτα προσβλητικό πρόγραμμα τῶν ηλεκτρονικῶν ταυτοτήτων, κατέστρεψε ὀριστικά τίς βάσεις δεδομένων ταυτοτήτων, ἀποκαθιστώντας ἔτσι τίς πολιτικές ἐλευθερίες τῶν πολιτῶν”¹⁶.

Στήν Ἑλβετία τό 2021, ὕστερα ἀπό δημοψήφισμα, οἱ πολίτες μέ πλειοψηφία 64,4% ἀπέρριψαν τή διασύνδεση τῆς ταυτότητας μέ τήν ηλεκτρονική διακυβέρνηση καί τή χρήση τῆς ὡς κάρτας ἄσκησης δικαιωμάτων, ἐστιάζοντας τίς ἀντιδράσεις τους στοῦς κινδύνους πού

12. Norbert Häring, *Η κατάργηση των μετρητών και οι συνέπειές της—οδεύοντας προς τον ολοκληρωτικό έλεγχο*, Αθήνα 2016, εκδ. Λιβάνη.

13. <https://www.902.gr/eidisi/arthra/340446/me-aforni-tis-nees-taytotites-apoprosanatolismos-kai-klimakosi-tis-katastolis>

14. https://en.wikipedia.org/wiki/Identity_Cards_Act_2006

15. Ο. π.

16. <https://www.gov.uk/government/news/national-identity-register-destroyed-as-government-consigns-id-card-scheme-to-history>

έγκυμονούσε για τις ατομικές ελευθερίες ή δυνατότητα πρόσβασης ιδιωτικῶν ἐταιρειῶν στὶς βάσεις δεδομένων¹⁷.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 2023, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπικείμενη θεσμοθέτηση τοῦ ψηφιακοῦ πορτοφολιοῦ, 24 κοινωνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ φορεῖς (ἀνάμεσά τους καὶ ἡ ἑλληνικὴ μὴ κερδοσκοπικὴ ὀργάνωση Homo Digitalis), πού ἐξειδικεύονται σὲ ζητήματα ψηφιακῶν τεχνολογιῶν, ιδιωτικότητας καὶ προστασίας προσωπικῶν δεδομένων, ἀπέστειλαν στὴν Ε.Ε. ἐπιστολὴ, ἐκφράζοντας τὶς σοβαρὲς ἀνησυχίες τους γιὰ τὴ συρρίκνωση τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, τὴν ὑπὸ νόμηση τῆς ιδιωτικότητας καὶ τὴ δημιουργία ἐνός ὀργουελικοῦ μοντέλου ἀδιάλειπτης παρακολούθησης¹⁸.

Τέλος, ἐπιστήμονες διεθνoῦς κύρους καὶ ἀκαδημαϊκοὶ διδάσκαλοι διαφόρων ειδικοτήτων, μὲ ποικίλες παρεμβάσεις τους, ἐκφράζουν τὶς διαφωνίες τους γιὰ τὶς ἠλεκτρονικὲς ταυτότητες. Ἀναφέρουμε ἐνδεικτικὰ τὸν Miko Hyrronen, εἰδικό σὲ θέματα ἀσφαλείας ψηφιακῶν συστημάτων ἀπὸ τὴ Φινλανδία, ὁ ὁποῖος στὶς διάφορες ὁμιλίες του καὶ δημοσιεύσεις ἐπαναλαμβάνει συχνὰ τὰ ἐξῆς ἀξιοσημείωτα: *“Ἀκόμα καὶ ἂν ἐμπιστευόμαστε σήμερα τὴν Κυβέρνηση, δὲν ξέρουμε ἂν θὰ μπορούμε αὔριο· κάθε δικαίωμα πού παραδίδουμε σήμερα, δὲν θὰ τὸ πάρουμε ποτέ πίσω”*¹⁹.

Ἄραγε, ὅσοι Εὐρωπαῖοι καὶ ἄλλοι πολῖτες σκέπτονται ἐλεύθερα καὶ δὲν δέχονται ἀβασάνιστα ὅσα “γιὰ τὸ καλὸ τους” τοὺς σερβίρουν τὰ συστημικὰ κέντρα ἐξουσίας, εἶναι “γραφικοὶ” καὶ “συνωμοσιολογοὶ” ἢ “ψεκασμένοι”;

8. Θεολογικὴ προσέγγιση

Ἡ ἔκδοση νέων ταυτοτήτων δὲν εἶναι μόνο ἓνα διοικητικὸ θέμα, πού ἀφορᾷ τὶς σχέσεις τοῦ πολίτη μὲ τὸ κράτος, ἀλλὰ καὶ ἓνα θέμα μὲ πνευματικὲς διαστάσεις, καθὼς θίγει τὴ θρησκευτικὴ συνείδηση πολλῶν χριστιανῶν κυρίως ὡς πρὸς τὶς ἐξῆς παραμέτρους:

Α΄. Σύμφωνα μὲ τὴν ὀρθόδοξη διδασκαλία, τὸ αὐτεξούσιο ἀποτελεῖ συστατικὸ στοιχεῖο τῆς ψυχοσωματικῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης. *“Ἀφαίρεσε τὸ αὐτεξούσιο”*, λέει ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, *“καὶ τότε οὔτε εἰκόνα τοῦ Θεοῦ εἴμασθε οὔτε ψυχὴ νοερὴ καὶ λογικὴ· τότε στ’ ἀλήθεια καταστρέφεται ἡ ἀνθρώπινη φύση μας”*²⁰. Ἡ ἀνθρώπινη ἐλευθερία εἶναι θεόσδοτο δῶρο, τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς σέβεται ἀπεριόριστα, καὶ ὁ ἄνθρωπος καλεῖται νὰ τὸ ἐκτιμῆσει, νὰ τὸ διαφυλάξει μὲ κάθε θυσία καὶ νὰ τὸ ἀξιοποιήσει. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς Θεανθρώπινο Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ὁ κατεξοχὴν ἠώρος ἐλευθερίας, ὅπου ὁ πιστὸς ἀπολαμβάνει *“τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ”* (Ρωμ. 8:21).

Γαλουχημένοι μὲ τέτοια βιώματα οἱ πιστοὶ χριστιανοὶ —κληρικοὶ, μοναχοὶ καὶ λαϊκοὶ, μὲ πρωτοστάτες τοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς—, συμμετεῖχαν πάντοτε ὀλόθυμα στοὺς ἐθνικοαπελευθερωτικούς ἀγῶνες τοῦ Γένους μας. Ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε κοινωνικὸ ζήτημα, πού θίγει τὶς ἀνθρώπινες ἐλευθερίες, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἔχει λόγο ἡ Ἐκκλησία, ἀφοῦ ἀπὸ τὴ φύση Της ὡς φιλόστοργη Μητέρα ἀγκαλιάζει ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τοῦ ἀνθρώπινου βίου καὶ ἐργάζεται γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωση τῆς κοινωνίας.

Ἀξίζει ἐδῶ νὰ σημειωθεῖ πὼς ἐκτός ἀπὸ τὰ θέματα ἐλευθερίας πού ἐγείρονται μὲ τὴ χρῆση τῆς νέας ταυτότητας/κάρτας καὶ στά ὁποῖα ἔχει γίνῃ ἀναφορὰ παραπάνω (κατάλυση τῆς ιδιωτικότητας, παραβίαση τῶν εὐαίσθητων προσωπικῶν δεδομένων, ψηφιακὴ ἀποθήκευση

17. <https://archive.ph/6mQtH>

<https://archive.ph/2023.09.09-104312/https://www.linkedin.com/pulse/after-switzerland-votes-against-its-digital-identity-scheme-richards/>

18. https://docs.reclaimthenet.org/cso-eidas-open_letter_2023.pdf

19. <https://www.npr.org/transcripts/265386281>

20. Ὁσίου Μαξίμου Ὁμολογητοῦ, *Σχόλια εἰς τὰ τοῦ ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου*, Δ΄, XXXIII, PG 4, 306A.

βιομετρικῶν δεδομένων ὄλων τῶν πολιτῶν κ.ἄ.), τίθεται θέμα ἐλευθερίας καί τῆς ἀνθρώπινης βούλησης ἀπό αὐτὴν καθευατὴν τὴν ἐξαναγκαστικὴ ἀπόκτηση τῆς ταυτότητας/κάρτας. Στὴν ἔκθεση τοῦ Παγκόσμιου Οἰκονομικοῦ Φόρουμ πού προαναφέραμε, ἐπισημαίνεται σχετικὰ: *“Καθὼς ἓνα σύστημα ταυτότητας ἐπεκτείνεται, οἱ συνέπειες τῆς μὴ συμμετοχῆς σέ αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνουν τόσο σοβαρές πού νὰ κάνουν τὴν ἐγγραφή στό σύστημα οὐσιαστικά ἀναπόφευκτη... Ὅταν ἡ πρόσβαση σέ ἓνα ἀγαθὸ ἢ μιὰ ὑπηρεσία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κατοχὴ μιᾶς ταυτότητας καί ἡ ταυτότητα αὐτὴ εἶναι εὐρέως διαδεδομένη, τὰ ἄτομα μπορεῖ νὰ ἐξαναγκαστοῦν ἀποτελεσματικά νὰ ἀποκτήσουν αὐτὴ τὴ μορφή ταυτοποίησης, ἀκόμη καί ἂν δὲν ὑπάρχει νομικὴ βάση γιὰ τὴν ἀπαίτησή της”*²¹.

Ὑστερα ἀπὸ ὅλα αὐτά, πῶς μπορεῖ, ἄραγε, ἓνας χριστιανὸς νὰ συναινέσει ἀδιάφορα σέ ἓνα μέτρο πού προσβάλλει κατάφωρα τὸ θεόδοτο ἀγαθὸ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας;

Β'. Εἶναι ἀλήθεια πῶς, χάνοντας τὴν ἐλευθερία του ὁ ἄνθρωπος, χάνει καί τὴν ἀξία του. Ὅπως εὐστοχα παρατηρεῖ ὁ ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας, *“τό νὰ πεῖ κανεὶς ‘ἔχασα τὴν ἐλευθερία’ εἶναι τό ἴδιο μέ τό νὰ πεῖ ‘ἔχασα τὸν ἄνθρωπο’”*²². Γι' αὐτὸ καί ἓνα κράτος πού ψηφιοποιεῖ τοὺς πολίτες του, τοὺς ἀπαξιώνει· δὲν τοὺς βλέπει ὡς μοναδικὰ καί ἀνεπανάληπτα πρόσωπα αἰώνιας ἀξίας, ἀλλὰ ὡς ἀπρόσωπες μονάδες καί *“ὑποκείμενα δεδομένων”*· δὲν θέλει νὰ εἶναι ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, ἀλλὰ ἄβουλα ὄντα, εὐκόλα χειραγωγήσιμα· καί δὲν τοὺς ἀναγνωρίζει πλέον μέ τό ὄνομά τους ἀλλὰ μέ ἓνα νούμερο, τὸν Προσωπικό τους Ἀριθμό. Παρόμοια ἀντιμετώπιση γνώρισαν τὸν περασμένο αἰῶνα ἀπὸ θλιβερά ὀλοκληρωτικὰ καθεστῶτα τῆς Εὐρώπης ἑκατομμύρια συνάνθρωποί μας, στοιβαγμένοι στὰ ἀπάνθρωπα στρατόπεδα συγκεντρώσεως τῶν ναζιστῶν καί τῶν μπολσεβίκων.

Αὐτὴ ἡ ἀριθμοποίηση καί ὑποβάθμιση τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται σέ ἀντίθεση μέ τὴν ὀρθόδοξη θεολογία. Ὁ *“κατ’ εἰκόνα καὶ καθ’ ὁμοίωσιν”* (Γεν. 1:26) Θεοῦ πλασμένος ἄνθρωπος εἶναι *“κεκελευσμένος θεός”*²³—ἔχει λάβει τὴν ἐντολὴ νὰ γίνῃ κατὰ χάριν θεός. Καί μετὰ τὴν ἐνσάρκωση τοῦ θείου Λόγου, γίνεται πράγματι *“θείας φύσεως κοινωνός”* (Β' Πέτρ. 1:4) κατὰ τό μέτρο τῆς πίστεως καί τοῦ ἀγῶνα του. Ὅχι, δὲν θὰ θελήσουμε ποτέ νὰ καταντήσῃ ὁ ἄνθρωπος *“ἓνα σταμπαρισμένο βόδι στὸν παγκόσμιό στάβλο”*.

Τό ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ, ἄλλωστε, ἔχει μιὰ ἱερότητα καί φανερώνει τὴν πνευματικὴ του καταγωγή. Γιατί τό ἔλαβε τὴν ἡμέρα πού, μέ τὴ βάπτισή του, ἔγινε υἱὸς Θεοῦ· καί ἀπὸ τότε μέσα στὴ μυστηριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς πάντοτε τὸν *“καλεῖ κατ’ ὄνομα”* (Ἰω. 10:3).

Γ'. Καθὼς στίς μέρες μας τό μυστήριό τῆς ἀνομίας κορυφώνεται, οἱ πιστοὶ παρατηροῦν μέ ἐγρήγορη, νηφαλιότητα καί εἰρήνη τὰ σύγχρονα γεγονότα καί προβληματίζονται μήπως αὐτὰ παραπέμπουν στὰ *“σημεῖα τῶν καιρῶν”* (Ματθ. 16:3), μήπως αὐτὰ μᾶς ὀδηγοῦν προδιαγεγραμμένα σ' ἓνα ὀλοκληρωτικὸ σύστημα, παρόμοιο μέ ἐκεῖνο πού περιγράφεται στὴν Ἀποκάλυψη, ὅπου κανεὶς δὲν θὰ μπορεῖ νὰ ἀγοράζῃ ἢ νὰ πουλάῃ ὅτιδήποτε, *“εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ”* (Ἀποκ. 13:17)...

Ὁ πιστὸς λαὸς τῆς πατρίδος μας εἶναι, ἐπίσης, διαποτισμένος μέ ὅσα σχετικὰ παρέδωσε ὁ ἀγαπημένος του ἅγιος, ὁ ὅσιος Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης, σέ ἰδιόχειρο σημεῖωμά του, πού συνέταξε τό 1987: *“...Πίσω λοιπὸν καί ἀπὸ τό τέλειο σύστημα ‘κάρτας ἐξυπηρετήσεως’ ἀσφάλειας κομποῦτερ, κρύβεται ἡ παγκόσμια δικτατορία, ἡ σκλαβιά τοῦ ἀντιχρίστου... Μετὰ λοιπὸν ἀπὸ τὴν κάρτα καί τὴν ταυτότητα, ‘τό φακέλωμα’, γιὰ νὰ προχωρήσουν πονηρὰ στό σφράγισμα, θὰ λένε συνέχεια στὴν τηλεόραση, ὅτι πῆρε κάποιος τὴν κάρτα τοῦ δεινά, καί τοῦ σήκωσε τὰ χρήματα ἀπὸ τὴν τράπεζα. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά θὰ διαφημίζονται τό ‘τέλειο σύστημα’, τό σφράγισμα στό χέρι ἢ στό μέτωπο μέ ἀκτίνες λέιζερ, πού δὲν θὰ διακρίνεται ἐξωτερικά, μέ τό 666 τὸ ὄνομα τοῦ ἀντιχρίστου”*.

21. https://www3.weforum.org/docs/WEF_Reimagining_Digital_ID_2023.pdf

22. Ἁγίου Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*, Λόγος Ε', PG 150, 638C.

23. Ἁγίου Γρηγορίου Θεολόγου, *Εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον*, PG 36, 560.

Ἄν μελετήσει κανείς προσεκτικά τὰ παραπάνω κείμενα, ἂν ἀναλογιστεῖ τὴν τρομακτικὴ δύναμη καταστολῆς, πού μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσει ἡ ἠλεκτρονικὴ ταυτότητα σ' ἓναν αὐριανὸ παγκόσμιον αὐταρχικὸ κυβερνήτη, ἂν, ἐπίσης, σκεφθεῖ κανεὶς πόσο εὐκόλο εἶναι νὰ ἐπιβληθεῖ μελλοντικά ἢ προσθήκη τοῦ δυσώνυμου ἀριθμοῦ τῆς Ἀποκάλυψης στό microchip τῶν ταυτοτήτων, καὶ ἂν, τέλος, κάποτε ξεκινήσει ἡ μαζικὴ ἐμφύτευση microchips ταυτοποίησης σέ ἀνθρώπους (ἤδη αὐτὸ ἔχει καθιερωθεῖ στό ἐξωτερικὸ πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, π.χ. σέ ἐργαζόμενους διαφόρων ἐταιρειῶν κ.ά.), καταλαβαίνει τότε ὅτι βρισκόμαστε ἤδη σέ μιὰ νέα προδρομικὴ περίοδο τοῦ ἀντιχρίστου.

Ὁ ἀντίχριστος, ὅταν ὁ Παντοκράτωρ Κύριος ἐπιτρέψει τὴν ἔλευσὴ του στὴ γῆ, θὰ στηρίζεται ὁ καταστροφικὸς του ἔργος σέ δύο ἤδη ἐξελισσόμενες παγκοσμίως πραγματικότητες: α) στὴν πλήρη ἠθικὴ ἐξαχρείωση τῶν ἀνθρώπων καὶ β) στὴν ὑπαρξὴ ἑνὸς ὀλοκληρωτικοῦ συστήματος, παρόμοιου μὲ ἐκεῖνο στό ὁποῖο φαίνεται νὰ μᾶς ὀδηγεῖ ἡ παγκόσμια ψηφιακὴ διακυβέρνηση.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ πιστὸς διακατέχεται ἀπὸ τὴν “καλὴ ἀγωνία” καὶ στέκεται πολὺ διστακτικὰ στὴν παραλαβὴ τῆς νέας ταυτότητας.

9. Οἱ ἀντιδράσεις τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας

Ἀπὸ τότε πού ἄρχισε νὰ ξετυλίγεται ἡ ἱστορία τῶν ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διατύπωνε ἐπανειλημμένα μὲ τρόπο κρυστάλλινο καὶ ὁμολογιακὸ τίς ἐπιφυλάξεις της.

Τὸ 1993 τόνιζε ὅτι “...ὕπάρχει ἡ δυνατότης μιᾶς ἐφιαλτικῆς ἀπειλῆς κατὰ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ Πολίτου...” (Ἀνακοινωθέν Δ.Ι.Σ., προεδρεύοντος τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ).

Τὸ 1997 ἀπηύθυνε “ἔκκληση στὴν Κυβέρνηση ...νὰ μεριμνήσει γιὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν καλύτερη προστασία τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὴν ἠλεκτρονικὴ ἐπεξεργασία δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτήρα”.

Τὸ 1998 “διακηρύσσει καὶ ὑποστηρίζει τὴν ἀνάγκη διασφάλισης τῆς προστασίας τῆς προσωπικότητος, τῆς ἰδιωτικῆς καὶ οἰκογενειακῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἀπορρήτου τῆς ἐπικοινωνίας”.

Τὸ 2000, στὴ μεγαλειώδη λαοσύναξ τῆς Ἀθήνας γιὰ τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων, ὁ μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, περιστοιχιζόμενος ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας, δήλωνε κατηγορηματικά: “Ἡ Ἐκκλησία δέν ἐνδιαφέρεται μόνο γιὰ τὸ θρήσκευμα τῶν νέων ταυτοτήτων. Ἐνδιαφέρεται καὶ γιὰ τὸ ἠλεκτρονικὸ φακέλωμα, ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ 666, ἐνδιαφέρεται καὶ γιὰ τὸν ΕΚΑΜ (τόν τότε Προσωπικὸ Ἀριθμὸ)· ὅλα αὐτὰ περιορίζουν τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου καὶ συνιστοῦν βάνανση προσβολῆς ἀπέναντι στὰ ἀτομικὰ δικαιώματα”.

Τέλος, τὸ 2010 σέ σχετικὸ Ἀνακοινωθέν τῆς Δ.Ι.Σ. (προεδρεύοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Ἱερωνύμου) τονίζεται: “Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ διαφυλάττει τὴν ἐλευθερία τοῦ προσώπου καὶ νὰ ὑπερασπίζεται τὴν ἀκεραιότητα τῆς πίστεως. Γι' αὐτό: α) Ἡ Ἱερά Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέν πρέπει νὰ περιέχει κατ' οὐδένα τρόπο, ἐμφανῆ ἢ ἀφανῆ, τὸν ἀριθμὸ ‘666’. β) Ἐπίσης κατ' οὐδένα τρόπο πρέπει μὲ αὐτὴ νὰ παραβιάζονται οἱ προσωπικὲς ἐλευθερίες”.

Ὁ πιστὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ ἀναμένει καὶ σήμερα τὴν τελικὴ τοποθέτηση τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, ἡ ὁποία, ὅπως ἔχει ἤδη ἀνακοινώσει, θὰ διαβουλευθεῖ γιὰ τὸ θέμα τῶν ταυτοτήτων σέ μελλοντικὴ ἔκτακτη συνοδικὴ σύγκληση. Ὁ πιστὸς λαὸς ἀγωνιᾷ καὶ εὐελπιστεῖ νὰ ἀκούσει καὶ σήμερα ἀπὸ τοὺς πνευματικὸς του ποιμένες, ὅπως καὶ τίς προηγούμενες δεκαετίες, λόγο πατερικὸ, κρυστάλλινο καὶ καθοδηγητικὸ.

10. Επίλογος

Τά σύγχρονα έπιτεύγματα στόν χῶρο τῆς ψηφιακῆς τεχνολογίας φανερώνουν τό μεγαλεῖο τοῦ ἀνθρώπου, συνάμα ὅμως καταδεικνύουν καί τήν τραγικότητά του, ὅταν, αὐτονομημένος ὁ ἴδιος ἀπό τόν Θεό, τά καταχρᾶται καί δέν τά χρησιμοποιεῖ γιά τό καλό του ἀλλά γιά τήν αὐτοκαταστροφή του.

Γνωρίζουμε ὅτι στίς μέρες μας τό διεθνές πολιτικό σκηνικό τό διαμορφώνουν οἱ παγκόσμιες ἀγορές, ἐρήμην τῶν λαῶν. Καί γνωρίζουμε, ἐπίσης, ὅτι αὐτές οἱ ἀγορές δέν στηρίζονται σέ ἠθικές ἀξίες ἢ ἀρχές, παρά μόνο σέ οἰκονομικά συμφέροντα. Γι' αὐτό καί δέν εἶναι λίγοι οἱ πολίτες πού εὐλογα ἀνησυχοῦν ὅτι ἡ τεράστια δύναμη τῆς ψηφιακῆς πληροφορίας θά χρησιμοποιηθεῖ μελλοντικά γιά τήν περιστολή τῶν προσωπικῶν τους ἐλευθεριῶν, γιά τόν ἀσφυκτικό ἔλεγχο τῆς ἰδιωτικῆς τους ζωῆς καί γιά τή σταδιακή ἐδραίωση ἐνός παγκόσμιου ὀλοκληρωτικοῦ συστήματος. Ἐνα τέτοιο τυραννικό σύστημα θά χρησιμοποιήσῃ κάποτε ὡς ὑποδομή καί ὁ ἀναμενόμενος — σύμφωνα μέ τήν προφητεία τῆς Ἀποκάλυψης— ἀντίχριστος, προκειμένου νά ἐπιβάλῃ τήν παγκόσμια κυριαρχία του.

Ἐπειδή ἡ ἐλευθερία ἀποτελεῖ ὑπέρτατο καί ἀδιαπραγμάτευτο ἀγαθό, ἐπειδή οἱ δημοκρατικές ἀξίες συνιστοῦν θεμελιώδη στοιχεῖα μιᾶς ὑγιοῦς κοινωνίας, καί ἐπειδή, τέλος, δέν ἐπιθυμοῦμε οὔτε στό ἐλάχιστο νά ὑποβοηθήσουμε τήν ἐπιβολή ὅποιασδήποτε τυραννικῆς ἐξουσίας, δηλώνουμε, ὡς ταπεινοί μοναχοί τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καί ὡς ἐλεύθεροι Ἕλληνες πολίτες, ὅτι ἀρνούμαστε τόν ὑποχρεωτικό χαρακτήρα τῆς ἠλεκτρονικῆς ταυτότητας/κάρτας καί τοῦ Προσωπικοῦ Ἀριθμοῦ καί ζητοῦμε νά καταστῇ προαιρετική ἡ λήψη τους. Ἐπίσης, διαφωνοῦμε μέ τή μεθοδευμένη κατάργηση τῶν μετρητῶν καί τήν ἐξελισσόμενη ἐνοποίηση τῶν βάσεων δεδομένων πού ἀφοροῦν τά προσωπικά στοιχεῖα τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Ὅλα αὐτά ἀλληλένδετα –κατάργηση μετρητῶν, ἐνοποιημένες βάσεις δεδομένων, Προσωπικός Ἀριθμός, ἠλεκτρονική ταυτότητα/κάρτα– ὁδηγοῦν στόν πλήρη ἔλεγχο τῶν οἰκονομικῶν καί κοινωνικῶν δραστηριοτήτων τῶν πολιτῶν.

Ἡ Πολιτεία, πιστή στίς ἀρχές τῆς δημοκρατίας καί τοῦ κράτους δικαίου καί σεβόμενη τήν ἐλευθερία ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν πολιτῶν, ὀφείλει νά διατηρεῖ πάντοτε ἐναλλακτικούς τρόπους ταυτοποίησης καί πρόσβασης σέ ὑπηρεσίες ἢ ἀγαθά. Σέ κάθε περίπτωση ὀφείλει, ἐπίσης, νά τούς προστατεύει ἀποτελεσματικά ἀπό τήν κατάχρηση τῆς ψηφιακῆς πληροφορίας, διασφαλίζοντας οὐσιαστικά τήν ἰδιωτικότητά τους καί ὅλα τά ἀτομικά τους δικαιώματα καί τίς ἐλευθερίες.

Ἐπ' αὐτό τό πρίσμα, εὐελπιστοῦμε ὅτι ἡ Ἑλληνική Κυβέρνηση θά ἀφουγκρασθεῖ τίς εὐλογες ἀνησυχίες μας, ὅπως αὐτές ἐκτίθενται στό παρόν κείμενο, θά μᾶς εἰσακούσῃ καί δέν θά προβεῖ σέ περιορισμό τῶν συνταγματικῶς κατοχυρωμένων ἐλευθεριῶν μας μέ τήν ἐπικείμενη ἔκδοση τοῦ Προεδρικοῦ Διατάγματος γιά τόν Προσωπικό Ἀριθμό. Ἀντίθετα, θέλουμε νά πιστεύουμε ὅτι μέ δημοκρατική διάθεση θά προβεῖ στίς ἀναγκαῖες νομοτεχνικές διορθωτικές κινήσεις, ὥστε νά γίνουν σεβαστές οἱ τεκμηριωμένες θέσεις μας. Στήν ἀπευκταία ὅμως περίπτωση πού στό ἐκδοθησόμενο Προεδρικό Διάταγμα οἱ θέσεις μας θά ἀγνοηθοῦν, τότε μέ λύπη δηλώνουμε ὅτι θά ἀναγκαστοῦμε νά ἐπανέλθουμε μέ νέα ἀνακοίνωση-τοποθέτηση, στήν ὁποία θά περιγράψουμε τήν περαιτέρω στάση μας, στάση θεμελιωμένη στά δικαιώματα πού παρέχει τό Σύνταγμα τῆς πατρίδος μας σέ κάθε Ἕλληνα πολίτη.

Τέλος, συνιστοῦμε στούς πιστοῦς ἀδελφούς μας πού ἀγωνίζονται στόν κόσμο νά μή βιαστοῦν νά παραλάβουν τίς νέες ταυτότητες καί τόν Προσωπικό Ἀριθμό, ἀλλά νά ἐξαντλήσουν ὅλα τά διαθέσιμα χρονικά περιθώρια. Παράλληλα, ἄς διαμαρτυρηθοῦν μέ κάθε πρόσφορο καί νόμιμο μέσο, μέ συντονισμένες κινήσεις καί παρεμβάσεις, προκειμένου ἡ παραλαβή τους νά καταστῇ προαιρετική. Ἐπιπλέον, ὅσον ἀφορᾷ τήν ἀπόδειξη τῆς ταυτοπροσωπίας τους, ἄς

χρησιμοποιούν τά συμβατικά μέσα ταυτοποίησης, αποφεύγοντας τά αντίστοιχα ψηφιακά (π.χ. έξυπνες εφαρμογές τύπου Gov.gr Wallet), γνωρίζοντας πώς ισχύουν και τά εξής:

1) Σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ νόμου 3731/2008 (ἄρθρ. 25) οἱ ὑπηρεσίες, γιά τήν διεκπεραίωση διοικητικῶν διαδικασιῶν, ὑποχρεοῦνται νά ἀποδέχονται ὡς μέσο ταυτοποίησης καί τό διαβατήριο ἢ τήν ἄδεια ὁδήγησης.

2) Σύμφωνα μέ ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (1602/2021, Δ΄ Τμήμα), ἀκόμα κι ἂν παρέλθει 15ετία ἀπό τήν ἔκδοση τῆς παλαιᾶς ταυτότητας, αὐτή θεωρεῖται ἰσχυρό ἔγγραφο καί οἱ ἀρμόδιες ὑπηρεσίες ὀφείλουν νά τή δεχθοῦν, ἐφόσον δέν συντρέχει βásiμη ἀμφιβολία γιά τή γνησιότητά της.

Ζοῦμε ἀναμφίβολα σέ ἀποκαλυπτικούς καιρούς. Γι' αὐτό ἄς μὴν ἐφησυχάζουμε. Ἄς ἀποκτήσουμε τήν “καλή ἀνησυχία” γιά ὅσα συμβαίνουν γύρω μας. Πίσω ἀπό τίς ἐπαγγελομένες εὐκολίες τῆς σύγχρονης ψηφιακῆς κοινωνίας κρύβονται τά δεσμά ἑνός ἀνελεύθερου συστήματος. Ὑπάρχει, ἄραγε, κάποιος ὄφελος ἰκανό νά ἰσοσταθμίσει τήν ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας, γιά τήν ὁποία στήν εὐλογημένη πατρίδα μας χύθηκαν ποταμοί αἱμάτων;

Ἡ ἐποχή μας ἀπαιτεῖ νά ζήσουμε δυναμικά καί αὐθεντικά τή χριστιανική μας ιδιότητα, μέ πνευματική ἐγρήγορηση, μετάνοια καί προσευχή, ὥστε νά ἀποκτήσουμε “*νοῦν Χριστοῦ*”, γιά νά μπορούμε νά διακρίνουμε τά σημεῖα τῶν καιρῶν καί τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο ὀφείλουμε νά ἐνεργοῦμε. Ἄς καλλιεργοῦμε τό μαρτυρικό καί ἀσκητικό φρόνημα τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἄς μάθουμε νά χρησιμοποιοῦμε τά ἠλεκτρονικά μέσα μέ ἐγκράτεια, σύνεση καί διάκριση. Καί τέλος, ἄς ἐτοιμαζόμαστε νά θυσιάσουμε, ὅποτε χρειασθεῖ, ὄχι μόνο τίς ἀνέσεις τοῦ ψηφιακοῦ κόσμου, ἀλλά καί τήν ἴδια μας τή ζωή, προκειμένου νά ὁμολογήσουμε τήν πιστότητά μας στόν Τριαδικό Θεό.

Ἡ ζωή ὀλόκληρου τοῦ κόσμου καί τοῦ κάθε ἀνθρώπου χωριστά βρίσκεται στά χέρια τοῦ Θεοῦ. Αὐτός, πού φροντίζει καθημερινά τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ καί τά κρίνα τοῦ ἀγροῦ, δέν παύει νά σκεπάζει φιλόστοργα μέ τήν ἀγαθή Του πρόνοια καί ὅλα τά δικά Του παιδιά. Αὐτός, εἶναι βέβαιο, ὅτι καί στήν παρούσα περίσταση καί σέ κάθε ἄλλη ἐπερχόμενη δυσκολία “*οὐκ ἐάσει ἡμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δυνάμεθα, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ἡμᾶς ὑπενεγκεῖν*” (πρβλ. Α΄ Κορ. 10:13).